

fatte mine forskjellige Mobbemærkninger vedrørende det ærede Udoalg's Flexitals Forslag, saa er det ingenlunde, fordi jeg ikke fuldt erkjendte, at der var mange gode og brugbare Momenter, saa var det ingenlunde, fordi jeg ikke anerkjendte, at det var fuldstændig rigtigt, at vi gjorde, hvad vi kunde for at møde Fjenden paa Søen og ved Kysten, men det var tillige, fordi jeg vilde nedlægge en bestemt Protest mod den Behandlingsmaade, som de militære Spørgsmaal her havde faaet, idet jeg vilde udtale, at vi sørges ind paa en Vej, som maatte lede hele Landet til Skuffelse, naar vi vilde gaa ud fra, at det var her, fra dette Sted, at Initiativet skulde tages til alle Enkeltheder eller tekniske Detailler. Og derfor har jeg, naar de Herrer ønske, at vi skulde være istand til at slaa Fjenden dels paa Søen og dels paa Kysten, ikke villet lade Diskussionen gaa hen, uden at der fra militære Medlemmers Side — og jeg tror, at alle mine Kammerater ville være fuldstændig enige med mig deri — skulde være nedlagt en Protest imod, at det var sandsynligt med Held at udføre det for de Midler, de ville bevilge. Om dette Punkt er jeg ganske vist istand til at have en Mening, og jeg kan ikke Andet end gjentage, hvad jeg sagde sidst, at det er umuligt at tilvejebringe den Sikkerhed, som man tror, at der er for, at man kan slaa en fjendilg Transportskade, naar De ikke gaa videre end de Forslag, De have fremsat. De maa enten udvide Flaaden langt mere, eller De maa, som efter Regjeringens Forslag, skaffe Flaaden en befæstet Station ikke alene i Storebælt, men ogsaa i Sundet. Og ligeledes er det, hoormeget man end paastaar det Modsatte, umuligt eller i de 99 af 100 Tilfælde umuligt for en Hær paa 20,000 Mand, sammensat saaledes som af Flexittallet foreslaaet, at kunne møde og slaa en Fjende, der forudsættes at have 30,000 Mand paa Sjællands Kyst; thi dertil maa Hæren med Nødvendighed være større og bedre end af Dem paaregnet og den maa dertil tillige have et dækket Sted for sine Arsenaler og Depoter.

G. Petersen: Man kan ikke Andet end være den ærede sidste Læser taknemlig for den Maade, hvorpaa han har opfattet sin Stilling som Sagkyndig, idet han har advaret os Usagkyndige om endelig ikke at komme paa Glatis, ikke i nogen Henseende at vove os forvidt. Der har under disse Dages Forhandlinger fra de sagkyndige Medlemmers Side oftere lydt Advarsler til de Usagkyndige mod at komme ind paa Noget, som de ikke have Forstand paa. Det ærede Medlem for Randers (N. P. Jensen) har udtalt sig omtrent paa samme Maade; det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgfreds (Evermoes) har talt om, at man ikke favoriserede de Sagkyndiges Anskuelse, at man paa en affeierende Maade regalerede de Sagkyndige og Sigennde. Jeg kan fuldstændig forstaa de høitærede Sagkyndiges Opfattelse af

deres Stilling, men jeg kan paa den anden Side ogsaa forstaa de Usagkyndiges Stilling og Forhold i Dieblisset til disse Sager. Man maa ikke forglemme, at for at faae en Tillid til de Sagkyndige, skal der en Erfaring, som er bygget paa, hvad der er ret og godt, men de Erfaringer, som det danske Folk har navnlig fra den sidste sørgelige Krig, berettiger ikke de Herrer Sagkyndige til at fordræ en saadan ubetinget Tillid, som de under denne Sags Behandling have gjort Fordring paa. Der er fra det ærede Medlem for Randers kommen en Fremstilling af den sidste Krigs Historie; han har givet os et Tilbageblik. Tillad ogsaa mig at gjøre nogle saa Bemærkninger med Hensyn til de Minder, som i det danske Folk knytte sig til den sidste sørgelige Krig, tillad ogsaa mig at fremstille Pointen, som navnlig i den Egn, hvorfra jeg er, have fæstnet sig i det danske Folks Erindring, Omstændigheder, som gjøre, at man ikke med fuldstændig Tillid kan slutte sig til de Herrer Sagkyndige. Det ærede Medlem fra Randers omtalte ogsaa Dannevirkestillingen. Jeg indrømmer, at han har forklaret Forholdet der paa en saadan Maade, at man kan finde det umiskydeligt, at den blev forladt. Han erklærede, at det var en Sommerstilling, og at der ikke var bevilget fuldstændige Midler dertil. Men en Feil er der begaaet ved Dannevirkestillingen. Jeg var derovre ved Dannevirke Dagen efter, at Lovemomentum var blevet afløst paa Flensborg Kirkegaard, og den Ritmester, som viste mig omkring, talte om, hvorledes Thyras gamle Bold nu skulde være uovervindelig, og fra denne Stilling skulde man nu tilbageslaa ethvert Angreb. Hvad der den Dag fortaltes mig, fortaltes hele det danske Folk, man havde indsluttet sig i Forventningen om, at det i Virkeligheden var en Stilling, som man kunde stole paa i enhver Henseende. Man forglemte i altfor mange Aar, at man indslullede Folket i et Bedrag. Nu hører man først, at det var en Sommerstilling, at det var en Stilling, som ikke kunde forsvares. Havde Folket dengang vidst dette, saa havde man ikke behøvet i Fastelavnssdagene 1864 at kjoerne den kjøbenhavnske Befolkning hede Blod med Vand. Der gik en bitter Tone gennem hele det danske Folk da Dannevirkestillingen blev forladt. Jeg skal minde om Dybbølstillingen. Efterat den danske Hær havde trukket sig tilbage ved et uøst majsommeligt Løg, kom den til Dybbøl. Det var en halvt fuldendt Stilling; der var langt fra gjort der, hvad der burde og skulde gjøres. Det ærede Medlem for Randers forklarede dette saaledes, at Lovgivningsmagten havde været for karrig med Hensyn til sine Befæstninger. Nu vel, jeg indrømmer det, ogsaa dette kan være Tilfældet; men hvad der for os navnlig var saa bittert, var, dengang vi fik Telegram paa Telegram fra Als, da vor forsultne, forhungrede, dødsrættede Armeer kom til Als. Vi tømte med Beredvillighed vore Forraadskamre og